

'It is hiel wrang mar it oerkomt je'

Vijf jaar na het eind van de Nederlandse missie in Uruzgan wordt vastgesteld dat die vergeefs is geweest. Rendert Rosier uit Westhoek, wiens zoon in Uruzgan is gestorven, betwijfelt dat.

ASING WALTHAUS

Rendert Rosier las deze week dat het werk van de Nederlandse militairen in Uruzgan voor niks zou zijn geweest. „Ast soks lêst, komt it wol wer op dy ta”, zegt Rendert Rosier. In 2007 kwam zijn zoon Martijn in de buurt van Deh Rawod om het leven door een bermbom. Martijn was dertig en woonde met zijn vrouw en drie dochters (de vierde was op komst) in Sint Annaparochie.

Martijn was een van de vierentwintig Nederlanders die daar om het leven kwamen, net als Wim Dijkstra (36) uit Oudega (swf) en Aldert Poortema (22) uit IJlst.

De Nederlanders waren van augustus 2006 tot augustus 2010 in Uruzgan. Sinds hun vertrek hebben de taliban (of vergelijkbare groepen, de berichten lopen uiteen) de Afghaanse provincie weer teruggeslingerd naar de jaren negentig, de tijd van voor het militair ingrijpen.

„It is tryst”, zegt Rendert Rosier. „Al dy jonges ha der west. Der binne 24 dearekke. Hoefolle ha no PTSS, of binne ferwûne rekke? Dy tinke no ek, shit, wêrfoar haw ik dat der allegear útfretten?”

Het tekent zijn beschouwende manier van praten. Emoties zijn er

Rendert Rosier met een foto van zijn zoon Martijn. „As je soan omkomt, dêr dochst niks oan.” FOTO LC/ASING WALTHAUS

wel sinds de dood van zijn zoon („om lytse dingen kin ik samar janke”) maar daar hoeft je niet mee te koop te lopen. Brent, een andere zoon, die ook als militair in Uruzgan is geweest, deed eens zijn verhaal aan Omrop Fryslân. Vader liet de opnamen stopzetten toen zijn zoon emotioneerd raakte.

Als ouders heb je weinig te zeggen over de keus van je zoon. Op een dag kondigde Martijn aan dat hij bij het leger ging. „Wanneer dan?” vroegen zijn ouders. „Over twee maanden”, zei hij. Het was zoals het was, zegt hun vader. „Moatst lústerje, je kinne

se net oan it hantsje hâlde.”

Zo ging het met het uitzenden ook, eerst naar Bosnië, later naar Afghanistan. „Kan ik eindelijk echt mijn taak doen”, had Martijn bij de eerste uitzending gezegd. „Al dat spelevaren hier.” Ook jongere broer Brent (er zijn vier zoons Rosier, op school in Sint Anne werden ze De Daltons genoemd) werd verschillende keren uitgezonden.

Die laatste keer bracht Brent Martijn naar Eindhoven. Daar spraken ze af dat Martijn spullen in het kamp zou achterlaten, Brent zat bij de volgende uitzending. Dat scheelde ge-

sleep. En als Martijn wat zou overkomen, beloofde Brent, dan zou hij hem ophalen. „Sa is it ek bard”, zegt Rendert. „Brent hat dêrhinne west om him op te heljen.”

Volgt weer zo'n nuchtere redenering. „Je witte dat se nei in gebiet geane dêr't it gefaarlik wêze kin. Mar as je hjir de dyk op fleane (Rendert woont aan de Oudebiltdijk, red.) dan kin it ek gebeure. Dy militêren binne traind, dy binne skerp, ûngemakken wurde ta in minimum beheind. En moatst sjen hoefolle gekken hjir op 'e dyk omfleane. As je soan omkomt, dêr dochst neat oan.

'Se binne militêr, of se binne thús'

It is hiel, hiel wrang, mar it oerkomt je.” De herinnering is er wel voordurend. In de woonkamer hangen foto's van Martijn en bij elk bericht over uitzending van Nederlandse militairen komt weer het boven. „It bliuwt farsk. Sokke dinge ferjinst net mear.”

Had zijn zoon het wel eens over wat hij in Uruzgan tot stand hoopte te brengen? „Martijn en Brent binne sa: se binne militêr, of se binne thús. Wy hiene nea datsoarte fan gesprekken. Hearst leuke dingen dy't se meimakke ha, mar net hoe't it echt wurket. De ynhâld út hun hert wei, út hun siel wei, dy joegen se net bleat. Ja, mei hun maten, as se byinoar sieten, dan waard der praat. Ik ha wolris stikem lústere, mar de ôfkoartings fleane je om de earen. Ik koe der niks fan folgje.”

In het gemeentehuis van Sint Anne staat een glazen gedenkplaat voor Martijn Rosier. Zijn vader legt er af en toe bloemen neer. 'Het hoogste offer voor een betere wereld' staat erop.

En zou dat nu een tevergeefs offer zijn geweest? Nee, vindt Rendert. Er zijn immers wegen aangelegd en scholen gebouwd, dat in elk geval al.

Maar misschien heeft de politiek die missie wel veel te licht ingeschat. Om echt iets te veranderen hadden de Nederlanders veel langer in Uruzgan moeten blijven, twee generaties minstens. Deze week kreeg Rosier reacties van andere militairen die zeiden: je moet het zo zien, toen wij er waren kon de bevolking even op adem komen. „En dan hat it net foar neat west”, stelt Rosier vast.

